

До спеціалізованої вченої ради
Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти»
НАПН України
вул. Січових Стрільців, 52А, м. Київ, 04053

ВІДГУК

*офіційного опонента, кандидата педагогічних наук, заступника
директора з навчально-методичної роботи Дніпропетровського центру
професійно-технічної освіти державної служби зайнятості Сорокашина
Сергія Володимировича на дисертацію Уклеїної Лілії Анатоліївни
«Управління підготовкою майбутніх адміністраторів сфери
підприємництва у закладах професійно-технічної освіти», подану до
захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
011 — «Освітні, педагогічні науки»*

*Актуальність обраної проблематики виконаної роботи та її зв'язок з
науковими програмами, планами, темами.*

Керуючись новітніми глобальними тенденціями в освіті, зростає актуальність дослідження моделей управління підготовкою майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. В межах цієї підготовки особлива увага приділяється забезпеченню якості освітнього процесу, а також розвитку управлінських компетенцій відповідно до сучасних викликів підприємницького середовища.

Зважаючи на це, підготовка майбутніх адміністраторів сфери підприємництва в закладах професійної (професійно-технічної) освіти відкриває широкі можливості для спеціалізованого та практичного підходу до навчання.

У даному контексті актуальності набуває тема дослідження, яка пояснюється нагальною потребою адаптації системи професійної (професійно-технічної) освіти до сучасних вимог ринку праці та впровадження інноваційних методів у підготовці адміністраторів, які були б здатні ефективно керувати та модернізувати процес навчання. Створення оптимальної моделі управління

підготовкою майбутніх адміністраторів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до динаміки сучасного технічного розвитку та вимог до працівників сприятиме забезпеченню конкурентоспроможності випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Тема дисертаційного дослідження Уклеїної Л.А. «Управління підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладах професійно-технічної освіти» є необхідною та належить до досліджень актуальних за науковою проблематикою і затребуваних теорією та практикою сучасної професійної (професійно-технічної) освіти.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України з тем: «Науково-методичні засади підвищення ефективності державно-громадського управління неперервною освітою в умовах суспільних трансформацій в Україні» (державний реєстраційний номер ДР 0116U007183) та «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти» (РК 0120U104637).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації забезпечений завдяки чіткій постановці та реалізації мети і завдань дослідження, а також комплексному використанню автором теоретичних, емпіричних та статистичних методів дослідження, які, на наш погляд, відповідають визначеній меті і завданням дисертаційної роботи. забезпечений завдяки чіткій постановці та реалізації мети і завдань дослідження, а також комплексному використанню автором теоретичних, емпіричних та статистичних методів дослідження, які, на наш погляд, відповідають визначеній меті і завданням дисертаційної роботи. Результати наукового пошуку Л.А. Уклеїної мають важливе прогностичне значення.

Науковий апарат дисертації подано коректно, простежується логічний взаємозв'язок між об'єктом, предметом, метою дослідження, дослідницькими завданнями, науковою новизною дослідження і практичним значенням одержаних результатів.

Структура дисертації Л.А. Уклеїної є науково обгрунтованою (вступ, три розділи, загальні висновки, список використаних джерел, додатки).

Аналіз дослідження свідчить, що дисертантка ретельно опрацювала необхідну наукову літературу, чітко сформулювала основні положення та висновки проведеного дослідження, отримала результати, які мають теоретичне і практичне значення.

Автором досить ґрунтовно схарактеризовано стан досліджуваної проблеми у літературних і документальних джерелах; розкрито сутність інформаційно-освітнього середовища як фактору забезпечення формування професійних компетентностей майбутніх адміністраторів; визначено та обгрунтовано організаційно-педагогічні умови управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти; розроблено модель управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти; окреслено шляхи удосконалення управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Оцінка змісту дисертації та її завершеності у цілому.

Дисертація оформлена відповідно до вимог, що висуваються до такого роду наукових робіт. Обгрунтовано і логічною є структура дисертації, яка презентована вступом, трьома розділами, висновками до розділів, ґрунтовними загальними висновками, змістовними додатками. Зміст кожного розділу підпорядковано меті дослідження та завданням.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, схарактеризовано методи дослідження; висвітлено наукову новизну отриманих результатів та їх практичне значення; представлено відомості про апробацію та впровадження отриманих результатів дослідження, окреслено структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі «Сучасні тенденції професійної (професійно-технічної) освіти в умовах соціально-економічних змін в Україні» автором проаналізовано та досліджено особливості навчання адміністраторів в галузі підприємництва в контексті професійної (професійно-технічної освіти). Дослідниця акцентує увагу на інтеграційних процесах в сучасній системі професійної підготовки, що відіграють ключову роль у підвищенні якості навчання та професійної компетентності адміністраторів

Досліджено сутність таких дефініцій: «підприємництво», «професійна освіта».

Важливим моментом дослідження є аналіз законодавчих норм та принципів, що регулюють процеси набуття знань і формування компетентностей в сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Особливу увагу приділено ролі інформаційно-освітнього середовища, яке, на думку дисертантки, розглядається як ключовий елемент формування професійних компетентностей майбутніх адміністраторів. Обґрунтована організаційно-педагогічна структура інформаційно-освітнього середовища та принципи його проектування.

У другому розділі дослідження «Особливості управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти» автором визначено організаційно-педагогічні умови управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів у сфері підприємництва.

Цінним у дослідженні є наукове обґрунтування відповідної моделі управління. Вважаємо за доцільне звернути увагу на визначені дослідницею складники: цільовий, теоретико-методологічний, технологічний, контрольно-діагностичний, управлінський блоки.

Автором проведено глибокий аналіз технології упровадження даної моделі, враховуючи структурні компоненти кожного.

У третьому розділі дослідження «Експериментальна перевірка моделі управління підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти» висвітлено апробування розробленої моделі управління підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Визначено основну мету та завдання експерименту, який реалізувався у трьох етапах: констатувальний, формувальний та узагальнювальний.

Особливо важливим вважаємо те, що розроблена і теоретико-методологічно обґрунтована модель має прогностичний характер.

Заслуговує на увагу здійснена дослідницею ретельно підготовлена організація всіх етапів експерименту та експериментальної перевірки моделі.

Результати, отримані авторкою, засвідчують важливість зміцнення позицій закладу професійної (професійно-технічної) освіти на регіональному ринку праці, активізації розвитку освітнього середовища та формування ключових компетентностей майбутніх адміністраторів.

Дослідницею виявлено, що подальше зміцнення своїх позицій на регіональному ринку праці, стимулювання розвитку освітнього середовища ЗП(ПТ)О в напрямі формування ключових компетентностей майбутніх адміністраторів та збільшення переліку основних замовників кадрів дозволить забезпечити їх першим робочим місцем.

Важливо зазначити, що отримані авторкою результати експериментальної перевірки моделі дозволили чіткіше визначити механізм упровадження моделі,

а також здійснювати її корекцію в ході експериментального впровадження.

Наукова новизна та достовірність наукових положень, обґрунтованих за результатами Серед положень, які мають наукову новизну, заслуговують на увагу та підтримку такі:

- вперше розроблено, науково обґрунтовано та експериментально перевірено модель управління підготовкою майбутніх адміністраторів у ЗП(ПТ)О;

- визначено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти;

- охарактеризовано ключові компетентності та навички, яких вимагає від майбутніх адміністраторів сфери підприємництва сучасний ринок праці.

За результатами дослідження набули подальшого розвитку шляхи вдосконалення управління підготовкою майбутніх адміністраторів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Значення отриманих дослідницьких результатів для науки і практики освітньої діяльності.

Практична значущість дослідження полягає в розробці на основі теоретичних і практичних результатів дослідження моделі управління підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Створення оптимальної моделі управління підготовкою майбутніх адміністраторів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до динаміки сучасного технічного розвитку та вимог до працівників дозволить підвищити конкурентоспроможність випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти. А також адаптувати систему професійної (професійно-технічної) освіти до сучасних вимог ринку праці та впровадження інноваційних методів у підготовці адміністраторів, здатних ефективно керувати та

модернізувати процес навчання. Отримані результати дослідження можуть бути використані у формальній та неформальній післядипломній освіті для підвищення рівня професійної компетентності адміністрації закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Заслуговують на увагу визначені та обґрунтовані організаційно-педагогічні умови управління професійною підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Повнота висвітлення основних наукових результатів у публікаціях авторки. Основний зміст, теоретичні та практичні результати дослідження відображено у 9 публікаціях автора, серед них 1 – у міжнародних виданнях, 4 статті у фахових виданнях, 4 – в інших наукових виданнях та матеріалах науково-практичних конференцій, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Дисертаційна робота Л. А. Уклеїної перевірена на унікальність тексту за допомогою автоматизованої системи "Unicheck", що не виявило порушень академічної доброчесності (ID перевірки 1015843473).

Дискусійні положення, побажання і зауваження щодо змісту дисертації. У цілому позитивно оцінюючи наукову роботу Уклеїної Лілії Анатоліївни, вважаємо за доцільне висловити певні побажання дискусійного характеру, а саме:

1. Робота б значно виграла, якщо б здобувачка звернула увагу у дослідженні на впровадження елементів дуальної форми навчання у сфері освіти у закладах освіти, зокрема, професійної (професійно-технічної).
2. Маємо відзначити, що актуальність дисертаційного дослідження значно б зросла, якби було приділено увагу сучасним викликам, які існують сьогодні в освіті: змішаний та дистанційний формат навчання, який сприяє впровадженню новацій в освітній процес.

3. Вважаємо, що актуальність роботи значно зросла, як би в роботі було надано рекомендації для керівників ЗП(ПТ)О задля успішної діяльності в умовах сучасного бізнес-середовища.

Висловлені зауваження мають рекомендаційний характер, ніяк не знижують наукової цінності проведеного дослідження та є приводом для наукової дискусії.

Загальний висновок.

На основі аналізу дисертації, автореферату, ознайомлення з працями, опублікованими за досліджуваною темою, відзначаємо достатньо високий рівень актуальності здійсненої кандидатської дисертації, обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих і представлених в основному змісті роботи; вірогідності й новизни, повноти висвітлення матеріалів дослідження в опублікованих працях, та робимо висновок, що дисертація за темою: «Управління підготовкою майбутніх адміністраторів сфери підприємництва у закладах професійно-технічної освіти» відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) та наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12.07.2019 р.), а її авторка, Уклеїна Лілія Анатоліївна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 — «Освітні, педагогічні науки».

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук,

заступник директора з навчально-методичної роботи

Дніпропетровського центру професійно-технічної

освіти державної служби зайнятості

Сергій СОРОКВАШИН

Підпис Сергія Сороквашина С.В. засвідчую.

Директор

Марина СУДОПЧУК

